

Fra Nakba til “Nedrivningsfase”: Profit, Udrivelse og Gazas Politiske Økonomi

Udrivelsen af palæstinensere er ikke en episodisk reaktion på et sikkerhedsskock. Det er et langvarigt koloniprojekt formet af ideologi, administrativ struktur og økonomiske incitamenter. Oktober 2023 gav en taktisk mulighed — en undskyldning — for at accelerere dette projekt. Retorikken og planerne, der nu cirkulerer (bosætter-mobilisering, Likud-partiets organisering, ministerielle udtalelser og amerikanske investorforslag), forstås bedst som en operationel kortlægning af århundreder gamle udrivelsesmål på moderne kapitalistiske incitamenter. Som Karl Marx observerede i *Kapitalen*, når profitpotentiallet er tilstrækkeligt højt, bliver kapitalen dristig — endda villig til at risikere lov og moral for at opnå afkast. Det nuværende Gaza-program kombinerer massevold med en markedsstrategi, netop fordi de forventede afkast (kystejendomme, teknologiklynger og offshore gas) er enorme.

Grundlæggende Hensigt: Udrivelse fra Starten (1930'erne–1948)

Planen om at udrydde palæstinensere er ikke en eftertanke; den er indlejret i de ideologiske og politiske fundamenter for bosætterprojektet. Nutidige arkivudtalelser fra ledende aktører gør logikken klar: ryd land, forhindre tilbagevenden og overfør ejendom til bosættersbefolkningen. Nakbaen (den katastrofale udrivelse i 1948) var den første massive operationalisering af denne logik.

“Vi må udvise araberne og tage deres pladser... hvis vi skal bruge magt... har vi magt til rådighed. Den tvungne overførsel af [palæstinenserne]... kunne give os noget, vi aldrig har haft.” - David Ben-Gurion, 5. oktober 1937, brev til sin søn

“Der er ikke plads til begge folk... Ikke én landsby, ikke én stamme bør efterlades. Araberne må væk, men der kræves en passende mulighed, såsom en krig.” - Yosef Weitz, 20. december 1940, direktør for Jewish National Fund's jordafdeling

“Vi må udslette dem [palæstinensiske landsbyer].” - David Ben-Gurion, 1948, offentlig tale under Nakbaen

Disse historiske udtalelser — eksplicitte opfordringer til overførsel, til at bruge krig som den “passende mulighed,” til at udslette landsbyer — etablerer en årsagsmæssig oprindelse: udrivelse var *tilsigtede* ved statsdannelsen snarere end blot tilfældig i krigstidens nødvendighed.

2. Institutionaliserings: Besættelse, Bosættelser og Juridisk Struktur (1967–2000'erne)

Efter 1967 blev udrivelse institutionaliseret:

- Juridiske og administrative foranstaltninger etablerede jordbeslaglæggelse, bosættelsesbyggeri og demografisk manipulation.
- Planlægning og infrastruktur — veje, omfartsveje, bosættelsesblokke — gjorde palæstinensisk suverænitet og territorial kontinuitet gradvist mere usandsynlig.
- Ressourcekontrol — vand, jord og energi — blev et instrument for udelukkelse, ikke blot styring.

Denne fase omdannede ideologisk hensigt til varige strukturer: love, bureaukratier og bygget miljø, der favoriserede bosætternes permanens og økonomisk udnyttelse.

Økonomisk Kvælning: Gaza-Blokade og Ressourceafvisning (2007–2023)

Gazas blokade og strenge udviklingsbegrænsninger havde en dobbelt effekt: de blev præsenteret som sikkerhedsforanstaltninger, men fungerede i praksis som en frysning af Gazas økonomi og forhindrede infrastruktur- og resourceudvikling (især Gaza Marine). Det offshore gasfelt, der blev opdaget i 2000 — anslået til ca. 1 Tcf — var en potentiel suveræn aktiv for palæstinensere; i stedet blev det uvirkeliggjort, hvilket gjorde det til en latent præmie.

Denne bevidste underudvikling gjorde to ting, der var årsagsmæssigt relevante for senere begivenheder:

1. Den holdt befolkningen økonomisk sårbar, hvilket gjorde udsættelse mere gennemførlig.
2. Den bevarede ressourcen og kystlinjen som underudnyttede aktiver, attraktive for fremtidige investorer, når de politiske forhold tillod det.

Oktober 2023: Taktisk Mulighed, Ikke Oprindelse

Oktober 2023 gav en bredt synlig undskyldning: en sikkerhedskrise, der kunne bruges til at retfærdiggøre massiv militær aktion, massefordrivelse og ekstraordinær ødelæggelse. Men det afgørende årsagspunkt er, at *planen om at gøre Gaza ubeboelig længe var udtænkt*; det, der ændrede sig, var den politiske og operationelle mulighed for at gennemføre den i stor skala.

Sekvensen er årsagsmæssig og forudsigelig:

- Langvarig hensigt og institutionelle værktøjer → strukturel kapacitet til at udføre masseoperationer;
- En katalyserende begivenhed (krig) → politisk dække for at eskalere;

- Massiv ødelæggelse → forhold med ubeboelighed og fordrivelse;
- Offentlig og privat planlægning for genopbygning → monetiseringsfase.

Fra Ødelæggelse til Genopbygning: Offentlige Udtalelser som Bevis på Hensigt

Overgangen fra vold til markedsføring er blevet åbent signaleret af politiske aktører og kommercielle forestillinger. Disse udtalelser er ikke marginale; de udgør en offentlig kortlægning af profitmotivet på udrivelse.

Vigtige offentlige udtryk inkluderer:

- **Likud-flyer (okt. 2024): "Forberedelse til bosættelse i Gaza ... Gaza er vores. For evigt!"** — et slogan på partiniveau, der alignerer et regerende parti med bosætterudvidelse i Gaza.
- **Itamar Ben-Gvir (okt. 2024): "Vi er landets ejere"** — direkte ejerskabsretorik, der legitimerer overførsel.
- **Bezalel Smotrich (17. sep. 2025):** Gaza er en **"ejendomsbonanza,"** med forhandlinger om **"hvordan vi vil fordele jordprocenterne."** Dette indrammer nedrivning som en forløber for at dele byttet.
- **Amerikanske forslag og udtalelser (2024–2025):** Fra Jared Kushners "meget værdifulde" kystkommentarer til offentliggjorte ideer om en "international ejendomstrust" og præsident Trumps forslag i februar 2025 om, at USA "tager over Gaza," inkluderer samtalen nu international kapital og privatiserede trusteeships. Planer for AI-"smarte byer" og en Tesla-lignende gigafabrik fuldender investorfortællingen.

Disse udtalelser er vigtige juridisk og årsagsmæssigt: de dokumenterer hensigt, kortlægger begunstigede og reducerer operationen fra en ad hoc krigshandling til en bevidst planlagt økonomisk omdannelse.

Marx' Observation og Kapitalens Adfærd

Kapitalen flygter fra tumult og strid og er af en sky natur. Det er ganske sandt, men ikke hele sandheden. Kapitalen har en rædsel for fraværet af profit eller for meget lille profit, som naturen har for et vakuum. Med tilsvarende profit bliver kapitalen dristig. Ti procent sikkert, og du kan anvende det overalt; tyve procent, det bliver livligt; halvtreds procent, positivt vovet; ved hundrede procent tramper det alle menneskelige love under fødderne; ved tre hundrede procent er der ingen forbrydelse, det ikke vil risikere, selv med fare for galgen. Hvis tumult og strid bringer profit, vil det opmuntre begge dele. Bevis: smugling og slavehandel. - Karl Marx, Kapitalen, 1867

Marx' observation, citeret ovenfor, forklarer, hvorfor sådanne projekter bør forventes, når profitten er enorm. Kapitalen er risikofølsom: lave afkast avler forsigtighed; høje afkast avler dristighed. Marx' eskaleringsskala — 10 %, 20 %, 50 %, 100 %, 300 % — er en metode til at forstå, hvordan stigende profitforventninger kan erodere juridiske og etiske begræns-

ninger. Når en investor kan forudse enorme renter fra kystgenopbygning, teknologiklyn-
ger og monopoliseret gasudvinding, skifter den moralske kalkule: juridiske forbud omfor-
muleres som transaktionsomkostninger, der skal håndteres, ikke absolutte barrierer.

Anvendt her:

- Gazas kystlinje plus en "smart by"-præmie plus et strategisk gasfelt skaber en enorm profitvektor.
- Denne vektor giver motiv for politiske aktører til at omdanne ødelæggelse til en investeringsmulighed.
- Hvor politisk og juridisk straffrihed eksisterer, bliver den marxianske tendens til, at kapitalen "opmuntrer tumult og strid," når det er profitabelt, en praktisk driver for politik, ikke blot en analytisk aforisme.

Finansielle Mekanismer: Hvorfor Investorer Ville Være Interesserede

Investorsagen, der diskuteres offentligt, kortlægger præcist på klassisk kapitalberegning:

- **Knapphedspræmie:** Middelhavskysten er sjælden i regionen — knapphed oppuster værdier pr. kvadratmeter.
- **Tech/AI-klynge-værdiansættelser:** "Smart by"- og teknologihub-branding kan eksponentielt hæve jordværdier og tiltrække suveræne og private finansieringskilder.
- **Industriel forankring:** En gigafabrik eller elbil/batterianlæg skaber industriel efterspørgsel, forsyningskæder og økonomiske multiplikatorer, hvilket yderligere hæver aktivernes værdi.
- **Energiafkast:** Gas eksportindtægter og strategisk indflydelse i regionale energimar-
keder tilføjer en øjeblikkelig indtægtsstrøm.

Disse kombinerede afkast kan rationalisere ekstraordinær risikotagning, inklusive juridisk risiko, hvis politisk dække og finansiering sikres — netop det terræn, Marx advarede om.

Juridiske Konsekvenser: Forbrydelser, Forpligtelser og Meddelagtighed

At spore årsagskæden fra historisk hensigt til nutidige planer giver en klynge af juridiske forbud og bekræftende pligter:

Forbudte handlinger og internationale forbrydelser

- **Tvungen overførsel** → krigsforbrydelse og potentielt en forbrydelse mod menneskeheden.
- **Bosætteroverførsel / annektering** → brud på Fjerde Genève-konvention, artikel 49(6) og sædvaneret.
- **Plyndring / udnyttelse af ressourcer** → krigsforbrydelse og ulovlig tilegnelse.

- **Folkemordshandlinger eller hensigt** → under Folkemordskonventionen og Rom-statutten; ICJ's foreløbige foranstaltninger (jan. 2024) fandt en plausibel risiko for folkedrab; efterfølgende COI-fund og NGO-vurderinger har brugt udtrykket eksplicit.

Tredjepartsstaters pligter og meddelagtighed

- **Pligt til at forhindre** (Folkemordskonventionen): når en stat kender til en alvorlig risiko, skal den tage foranstaltninger for at forhindre folkedrab; passivitet eller materiel støtte risikerer meddelagtighed.
- **Ikke-anerkendelse og ikke-assistance** (ICJ's rådgivende vejledning): stater må ikke anerkende eller assistere ulovlige situationer, der resulterer fra alvorlige brud på tvingende normer.
- **Virksomheds- og finansiell ansvarlighed**: finansieringskilder og entreprenører står over for alvorlig omdømme-, regulatorisk og potentiel juridisk eksponering under nationale og internationale rammer for at bistå overtrædelser.

Bevisets betydning af offentlige planer

- Offentlige taler, flyveblade, politiske notater og planlægningsdokumenter omdanner retorisk hensigt til dokumentarisk bevis — højt relevant i retslige eller kvasi-retslige procedurer (ICC, ICJ, nationale domstole).

Årsagsopsummering: Hvordan Fortiden Gjorde Nutiden Mulig

1. **Hensigt (Nakba-æraen)** skabte en ideologisk og politisk bane for udrivelse.
2. **Institutionalisering (efter 1967)** byggede det administrative og fysiske apparat til at gøre udrivelse varig.
3. **Økonomisk kvælning (blokade)** bevarede uudnyttede aktiver (gas, kystlinje), mens samfundet blev svækket.
4. **Udløser (okt. 2023)** gav den offentlige undskyldning og operationelle dække for masseødelæggelse.
5. **Offentlig markedsføring (2024–2025)** vendte efterspillet til en investorstrategi, der alignerede kapital med udrivelse.

Denne årsagskæde viser ikke tilfældig grusomhed, men et bevidst politisk-økonomisk program.

Konklusion: Valget, Det Internationale Samfund Står Over For

Sagen er nu klar i tre registre:

- **Historisk**: udrivelse har dybe rødder og er gentagne gange blevet artikuleret af eliter.

- **Politisk-økonomisk:** drivkraften til at monetisere Gazas kystlinje og gas skaber motivet for voldelig rydning.
- **Juridisk:** de implicerede handlinger og planer er forbudte; stater har pligter til at forhindre, efterforske, straffe og blokere meddelagtighed.

Marx' indsigt om, at kapitalen vil opmuntre "tumult og strid," når den forventer ekstraordinær profit, er ikke metaforisk her — det er en advarsel om incitamentet. Hvor finansielle afkast er massive og juridisk håndhævelse svag, vil markeder søge at kapitalisere på vold. Løsningen er ligetil, om end politisk vanskelig: håndhæv international lov, bloker finansieringen og forsikringen, der ville gøre dette projekt muligt, forfølg strafferetlig ansvarlighed og oprethold Folkemordskonventionens pligt til at forhindre.

Referencer

- Ben-Gurion, David. Brev til sin søn, 5. oktober 1937.
- Weitz, Yosef. Dagbog, 20. december 1940, Jewish National Fund.
- Ben-Gurion, David. Tale under Nakbaen, 1948.
- Likud-partiets flyer, "Forberedelse til bosættelse i Gaza," oktober 2024.
- Bezalel Smotrich, finansminister, udtalelse ved ejendomskonference i Tel Aviv, 17. september 2025.
- Itamar Ben-Gvir, udtalelse ved "Bosæt i Gaza"-konference, oktober 2024.
- Daniella Weiss, Nahala-bosættergruppe bemærkninger, 2024–25.
- Donald Trump, pressekonference med Netanyahu, 4. februar 2025; Fox News-interview, 10. februar 2025.
- Jared Kushner, Harvard-event, februar 2024; mediegenopblusning, februar 2025.
- Amerikansk-israelske fællesplaner, Washington Post-rapport, 31. august 2025; Trump-administrationens dokument, 1. september 2025.
- Konvention om forebyggelse og straf af folkemord, 1948.
- Fjerde Genève-konvention, 1949.
- FN's pagt, 1945.
- Rom-statutten for Den Internationale Straffedomstol, 1998.
- ICJ, Juridiske konsekvenser af opførelsen af en mur i det besatte palæstinensiske territorium, rådgivende udtalelse, 2004.
- ICJ, Anvendelse af Folkemordskonventionen (Bosnien mod Serbien), dom, 2007.
- ICJ, Anvendelse af Folkemordskonventionen (Sydafrika mod Israel), foreløbige foranstaltninger, januar 2024.